

اقتصاد

تابناک

توافق هسته‌ای
عامل «رکود» شد

دفتر آمار و پایش اقتصادی معاونت پژوهشی مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی گزارشی با عنوان «بررسی تحولات تجارت گمرکی کشور در شش ماهه اول سال ۹۴» منتشر کرده است که در خلاصه این گزارش آمده است: شرایط اقتصادی جهانی در سال ۲۰۱۵ فضای رقابت را برای صادرات کشور سخت‌تر کرده است و کاهش قیمت‌های جهانی تأثیری کاهنده بر ارزش صادرات و همچنین ارزش واردات به جای گذاشته است. در گزارش مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی که در سایت مؤسسه به‌عنوان مغز و اتاق فکر دولت معرفی شده، آمده است: شرایط پیرامونی اقتصاد داخلی نیز، با توجه به اینکه وجه مشخصه آن رکود طرف تقاضا است، تأثیری منفی بر ارزش واردات در شش ماهه اول ۱۳۹۴ داشته است. افت درآمدهای نفتی و تعویق تقاضا به‌پس‌اتحریم از دلایل اصلی رکود طرف تقاضا در این دوره است.

در این گزارش آمده است: در شش ماهه اول سال ۱۳۹۴ رشد ارزش حقیقی صادرات اگرچه از افت کمتری نسبت به رشد ارزش اسمی صادرات برخوردار است اما در مسیری نزولی قرار گرفته است. این مسیر نزولی ناشی از کاهش تقاضای جهانی و سخت‌تر شدن فضای رقابت برای صادرات کشور است که در صورت افزایش نرخ ارز، متناسب با تورم داخلی، می‌توانست از شیب نزولی آن کاسته شود.

در شش ماهه اول سال ۱۳۹۴ هیدروکربن‌های گازی و روغن‌های نفتی و همچنین محصولات نیمه‌تمام از آهن و یافولاد آلیاژی بیشترین تأثیر مثبت را در رشد صادرات داشته‌اند. در مقابل، سنگ آهن، محصولات پتروشیمی و سیمان دارای بیشترین تأثیر منفی در رشد صادرات این دوره بوده‌اند.

روند صادرات در شش ماهه اول سال ۱۳۹۴ برای بخش حقیقی اقتصاد دارای چند پدیده است: ۱. رکود تقاضای داخلی و جه غالب بخش حقیقی اقتصاد در این دوره است. کاهش رشد صادرات می‌تواند عامل تشدیدکننده این رکود باشد. ۲. از میان فعالیت‌های مختلف اقتصادی، فعالیت‌های تولیدکننده محصولات کانی غیرفلزی (به‌طور خاص سیمان)، محصولات پتروشیمی و همچنین سنگ آهن تأثیر منفی بیشتری از روند کاهنده صادرات محصولات خود در این دوره پذیرفته‌اند.

در بخش دیگری از این گزارش که به بررسی شرایط اقتصاد داخلی پرداخته، آمده است: در شش ماهه اول سال ۱۳۹۴، افت شدید قیمت نفت و همچنین توافق هسته‌ای و شکل‌گیری انتظارات ناشی از آن اصلی‌ترین عوامل ایجاد شرایطی بودند که مهمترین مشخصه‌های آن را می‌توان رکود طرف تقاضا، کاهش نرخ تورم و کاهش حجم تجارت عنوان کرد. ثبات نسبی نرخ ارز نیز یکی دیگر از مشخصه‌های مهم اقتصادی این دوره بوده است.

نرخ ارز پس از تکانه سال ۱۳۹۱ در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ و شش ماهه اول سال ۱۳۹۴ از ثبات نسبی برخوردار شده است. در صورت عدم مداخله سایر عوامل، لازم بود نرخ ارز با توجه به تورم مثبت در اقتصاد داخلی و همین‌طور تورم منفی در اقتصاد جهانی، افزایش یابد. اما، این نرخ حتی متناسب با تورم داخلی نیز افزایش نیافته است و بر این اساس، شکاف بین نرخ ارز اسمی و حقیقی در این دوره نیز همانند دوره‌های قبل بیشتر شده است. این امر، به‌سهم خود، رقابت پذیری کالا‌های داخلی را کاهش و صادرات کشور را تحت فشار قرار داده است.

جزئیات نرخ بیکاری ۱۲ گروه سنی

۱۱ درصد و ۳۵ تا ۳۹ ساله‌ها نیز ۶ درصد نرخ بیکاری دارند. همچنین نرخ بیکاری برای گروه سنی ۴۰ تا ۴۴ ساله کشور ۴.۲ درصد، ۵۰ تا ۵۴ ساله‌ها ۳.۸ درصد، ۵۵ تا ۵۹ ساله‌ها ۲.۶ درصد و نرخ بیکاری برای گروه

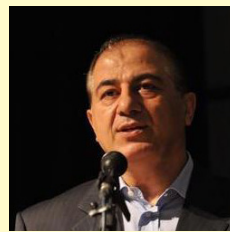

سنی ۶۰ تا ۶۴ ساله نیز ۲.۲ درصد است. کمترین نرخ بیکاری مربوط به گروه سنی بالای ۶۵ سال به میزان ۰.۶ درصد است. بالاترین نرخ بیکاری برای مردان در گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ ساله ۲۲.۸ درصد و برای زنان ۲۴ تا ۲۸ ساله نیز معادل ۴۹.۳ درصد است. فاصله نرخ بیکاری زنان ۴۷.۹ درصد شده به این معنا که نرخ بیکاری زنان در بهترین و بدترین حالت به میزان یادشده است.

مرکز آمار ایران اعلام کرد: با افزایش نرخ بیکاری گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ ساله به ۲۷.۸ درصد، فاصله بیکاری گروه‌های مختلف سنی به ۲۷.۲ درصد رسید. مرکز آمار ایران با ارائه گزارش کامل وضعیت بیکاری گروه‌های

مختلف سنی در تابستان سال جاری اعلام کرد: نرخ بیکاری گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ ساله کشور به ۲۷.۸ درصد رسید. از سویی کمترین نرخ بیکاری مربوط به گروه سنی ۶۵ ساله و بیشتر با ۰.۶ درصد است. از سویی نرخ بیکاری در گروه سنی ۱۰ تا ۱۴ ساله کشور معادل ۷.۵ درصد، ۱۵ تا ۱۹ سال به میزان ۱۸.۳ درصد و نرخ بیکاری در گروه سنی ۲۵ تا ۲۹ سال به ۲۱.۷ درصد رسید. ۳۰ تا ۳۴ ساله‌ها

حضور ۶ خودروساز خارجی در بازار ایران قطعی شد

دبیر شورای سیاست‌گذاری خودرو گفت: حضور تولیدکنندگان ژاپنی، اتریشی، فرانسوی، ترکیه‌ای، ایتالیایی و آلمانی در بازار خودرو ایران قطعی شده است. ساسان قربانی امروز در یک نشست خبری با اشاره به عقب‌ماندگی صنعت خودرو از برنامه تولید، اظهار

داشت: احتمال دستیابی به برنامه پیش‌بینی شده برای تولید خودرو طی سال جاری کم است، ولی جریان کمبود تولید در ماه‌های آینده برنامه‌ریزی شده است. وی تصریح کرد: تولید خودرو در سال جاری ۱۷ درصد از برنامه تولید سال گذشته عقب‌تر است و تنها ۶۵ درصد از برنامه پیش‌بینی شده برای امسال محقق شده است. وی در ادامه با اشاره به مذاکرات انجام شده با خودروسازان خارجی، گفت: حضور خودروسازان ژاپنی، اتریشی، فرانسوی،

ترکیه‌ای، ایتالیایی و آلمانی در بازار ایران قطعی شده و به نظر می‌رسد، با لغو تحریم‌ها شاهد حضور خودروسازان خارجی در کشور باشیم. به گفته قربانی، حضور خودروسازان ژاپنی در بازار ایران به طور جدی‌تری پیگیری می‌شود و احتمالاً ایتالیایی‌ها نیز حضور پررنگی در بازار خودروی ایران خواهند داشت. وی در ادامه از برگزاری سومین همایش بین‌المللی خودرو در روزهای ۹ تا ۱۲ اسفند امسال خبر داد و گفت: در حاشیه این همایش، قراردادهایی با تولیدکنندگانی از آلمان، ترکیه، فرانسه و سوئد امضا خواهد شد. محمدرضا نجفی‌منش عضو انجمن قطعه‌سازان نیز در این نشست در مورد سهم قطعه‌سازان از منابع مالی حاصل از فروش خودرو با تسهیلات ۲۵ میلیون تومانی سخن گفت.

شلاق قطع رابطه بر قیمت نفت

افزایش قیمت نفت دربی تنش ایران و عربستان

تثبیت ارزش یوان در سطح پایین‌ترین رقم ۴ سال و نیم گذشته شاهد کاهش ۲.۵ درصدی بود. ارزش شاخص دویی در ۷۰ دقیقه نخست معاملات امروز ۱/۳ درصد افت داشت و ۹ درصد از ۱۰ سهامی که بیشترین مبادله را در این بازار داشتند شاهد افت بود.

شاخص سهام عمار پراپریتیز، متعلق به بخش املاک نیز ۱/۸ درصد افت داشت. همچنین شاخص سهام ایر عربیا که برخی سرمایه‌گذاران امیدوارند از افزایش حمل و نقل هوایی منطقه‌ای و رشد سرمایه‌گذاری در ایران پس از لغو تحریم‌ها منتفع شود، شاهد کاهش ۱/۵ درصدی بود. شاخص سهام ابوظبی نیز ۰/۳ درصد افت داشت و سهام‌های املاک نیز با کاهش مواجه شدند.

امارات چهارمین شریک بزرگ تجاری ایران است و بر اساس برآوردهای صندوق بین‌المللی پول، لغو تحریم‌ها علیه ایران در اوایل امسال می‌تواند در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۸، یک درصد به رشد تولید ناخالص داخلی این کشور اضافه کند. همچنین امیدواری‌هایی به افزایش سرمایه‌گذاری ایرانیان در بخش املاک امارات وجود دارد. دویی که دارای زیرساخت‌های تجاری پیچیده و پیشرفته‌ای است می‌تواند بخش عمده این انتفاع را از آن خود کند، اما هرگونه تنش سیاسی می‌تواند این منافع را کاهش دهد یا تاخیر مواجه سازد. بورس قطر نیز شاهد افت ۱/۲ درصدی بود. شرکت امال کوو گروه هولدنینگ آزدن با ۶/۴ و ۳/۴ درصد افت، بیشترین کاهش‌ها را در این بازار داشتند.

ایران قصد دارد عرضه نفت خود را پس از لغو تحریم‌ها روزانه ۵۰۰ هزار تا یک میلیون بشکه در روز افزایش دهد اگرچه مقامات ایرانی می‌گویند اگر تقاضایی وجود نداشته باشد قصد ندارند بازار را با نفت پر کنند. صادرات نفت ایران به حدود یک میلیون بشکه در روز رسیده که از دوران اوج تقریباً سه میلیون بشکه‌ای در سال ۲۰۱۱ بسیار کمتر است. در روسیه تولید نفت این کشور در سال ۲۰۱۵ به متوسط روزانه ۱۰ میلیون و ۷۳۰ هزار بشکه رسید که بالاترین سطح پس از دوران شوروی سابق است. در زمینه تقاضای نگرانی‌ها در باره رکود اقتصادهای آسیا افزایش یافته چرا که فعالیت کارخانه‌های چین در ماه دسامبر برای دهمین ماه متوالی کاهش یافت چرا که بررسی‌ها در آسیا نشان می‌دهد صنایع با مشکل کمبود تقاضا مواجه‌اند.

افت شاخص بورس‌های عربی

در همین حال خبرگزاری رویترز همچنین گزارش داده است شاخص بورس‌های دویی و قطر در بی‌قطع روابط دیپلماتیک عربستان با ایران به ترتیب افت ۱.۳ درصدی و ۱.۲ درصدی مواجه شد. به دنبال افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی به دنبال قطع روابط دیپلماتیک ایران و عربستان و همچنین افت شدید شاخص‌ها در بورس‌های آسیایی، بازارهای بورس در امارات و قطر در ساعات اولیه معاملات امروز افت داشتند. شاخص ام اس سی‌آی مربوط به سهام‌های آسیا-اقیانوسیه به جز ژاپن در واکنش به آمارهای ضعیف تولید چین و تصمیم بانک مرکزی این کشور در

در بازار در اولین روز معاملات سال ۲۰۱۶ افزایش یافت. به‌رغم جهش قیمت نفت در معاملات امروز، قیمت‌ها همچنان نسبت به اواسط سال ۲۰۱۴ و سوم کمتر هستند چرا که تولیدکنندگان از جمله سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، روسیه و آمریکا روزانه بین ۵۰۰ هزار تا دو میلیون بشکه بالاتر از تقاضای جهانی تولید دارند. آلیانس برنشتین تحلیلگر نفتی می‌گوید: اوپک، روسیه و آمریکا از انتظارات اولیه‌ها در خصوص عرضه فراتر رفته‌اند و این امر بر فشارهای کاهش موجود ناشی از پر شدن ذخایر افزوده است. ماسال ۲۰۱۶ را سال تعادل مجدد بازار می‌دانیم اما این اتفاق صرفاً از نیمه دوم سال رخ خواهد داد.

برنشتین افزود: انتظار دارد متوسط قیمت نفت برنت از بشکه‌ای ۵۳ دلار در سال گذشته به ۵۰ دلار در سال ۲۰۱۶ تنزل پیدا کند، اما در سال ۲۰۱۷ به ۷۰ دلار در هر بشکه و در سال ۲۰۱۸ به ۸۰ دلار در هر بشکه برسد. موسسه مورگان استنلی اعلام کرد: احتمال رسیدن رشد تقاضای جهانی نفت و به سطح رشد عرضه جهانی تا پایان سال ۲۰۱۶ و تحریک متعادل شدن اولیه بازار وجود دارد. این بانک افزود: قبل از اینکه این اتفاق رخ دهد ممکن است قیمت‌ها بدون توجه به کاهش حاشیه سود تولیدکنندگان کاهش بیشتری یابد. این موسسه خاطر نشان کرد: در یک بازار اشباع شده هیچ‌گونه ارزش ذاتی برای نفت خام وجود ندارد و سطح قیمت طبق اشتها‌های سرمایه‌گذاران و مصرف‌کنندگان برای خرید تعیین می‌شود.

شب گذشته وزیر امور خارجه عربستان در نشست خبری اعلام کرد که در پی اتفاقات رخ داده بعد از اعدام شهید شیخ نمر النمر و حمله به سفارت عربستان در تهران، روابط دیپلماتیک این کشور با تهران قطع می‌شود. امروز نیز خبر رسیده است که کشورهای سوئدان و جیبوتی به تبعیت از رژیم سعودی روابط دیپلماتیک خود با تهران را قطع کرده‌اند و امارات متحده عربی نیز سطح روابط با ایران را به کاردار تقلیل داده است.

این امر منجر به آن شده که بلافاصله بعد از بروز تنش در روابط ایران و عربستان بازار نفت با تحولاتی جدی روبرو شود. در همین رابطه رویترز گزارش داده است: در پی تنش در روابط بین ایران و عربستان که نگرانی‌ها را درباره اختلالات احتمالی در عرضه نفت افزایش داده قیمت طلای سیاه در بازارهای جهانی در معاملات امروز (دوشنبه) افزایش یافت. اگرچه آمار ضعیف تولید در آسیا مانع از افزایش شدید قیمت‌ها شد.

قیمت جهانی نفت برنت در معاملات امروز با بیش از یک دلار افزایش به ۳۸ دلار و ۵۰ سنت رسید و نفت سبک آمریکا با ۷۷ سنت افزایش ۳۷ دلار و ۸۱ سنت در هر بشکه دادوستد شد. تنش بین ایران و عربستان در شرایطی است که ایران که بخشی از بزرگ‌ترین ذخایر اثبات شده نفت جهان را در اختیار دارد، امیدوار است تا صادرات نفت خود را پس از لغو تحریم‌ها افزایش دهد.

موسسه واسطه نفتی فیلیپ فیوچرز اعلام کرد: با توجه به افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی بین ایران و عربستان، قیمت‌ها

رصدخانه

افزایش ۱۱ دلاری طلا به دنبال تنش‌های خاور میانه

ارزش سهام‌ها و ارزهای آسیا در معاملات امروز به علت تنش‌های خاور میانه و آمارهای ضعیف از اقتصاد چین کاهش یافت. ارزش بورس چین ۷ درصد کاهش یافت.

ارزش دلار به کمترین رقم در ۱۰ هفته گذشته در برابرین سقوط کرد و به کمترین رقم در برابر سبیدی از ارزهای بین‌المللی در ۲ هفته گذشته کاهش یافت. کاهش ارزش دلار طلا قیمت طلا را برای مالکان دیگر ارزها از آن می‌سازد.

قیمت طلا در معاملات امروز به دنبال افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاور میانه و تقویت ویژگی امنیت طلا که ارزش بازارهای بورس و دلار را کاهش داد، ۱/۰۳

درصد افزایش یافت. هر اونس طلا (معادل ۳۱.۱۲ گرم) در بازارهای جهانی با ۱۰ دلار و ۸۹ سنت افزایش ۱۰۷۱/۹۹ دلار فروخته شد. یک تاجر فلزهای گران‌بها در سنگاپور در این باره گفت: «طلا با توجه به احساس وجود ریسک در بازار افزایش قیمت دارد.»

عربستان ظرف سه سال ورشکست می‌شود

پایگاه خبری برت‌بارت برآورد کرد اگر قیمت نفت کمتر از ۴۰ دلار بماند ذخایر ارزی عربستان در پایان امسال به ۶۲۳ میلیارد دلار خواهد رسید و سالانه حدود ۱۵۰ میلیارد دلار

کاهش می‌یابد. با توجه به اینکه عربستان برای ادامه دادن به تجارت نفتی خود به دستکم ۲۵۰ میلیارد دلار احتیاج دارد، این کشور ظرف سه سال ورشکست خواهد شد. صندوق بین‌المللی پول اعلام کرده ذخایر ارز خارجی ۷۵۰ میلیارد دلاری عربستان رسماً با

خواهد شد. با توجه به اینکه هزینه‌های عربستان تقریباً تغییر نکرده و قیمت نفت خام از بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه به متوسط بشکه‌ای ۴۹ دلار در سال ۲۰۱۵ سقوط کرد، کسری بودجه عربستان به رقم قابل توجه ۹۸ میلیارد دلار افزایش یافته است.

توافق ۲.۳ میلیارد دلاری ایران - شل

با تاکید بر اینکه در شرایط فعلی چگونگی پرداخت بدهی شرکت انگلیسی شل به ایران مشخص شده و از ابهام رانده است. تصریح کرد: پرداخت بدهی‌های معوق توسط این شرکت

انگلیسی بلافاصله پس از لغو تحریم‌ها قطعی و نهایی شده است. «اوارد دنیلز» معاون شل اخیراً اعلام کرده است: این شرکت بدهی بیش از ۲ میلیارد دلاری (یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون پوند) خود را به شرکت ملی نفت ایران پس از لغو تحریم‌ها پرداخت می‌کند.

پس از چندین نوبت گفتگو بین مدیران شرکت ملی نفت ایران و شرکت انگلیسی -هلندش شل، در نهایت دو طرف درباره چگونگی پرداخت بدهی معوق دو میلیارد و ۳۰۰

میلیون دلاری به توافق نهایی دست یافتند. سیدمحسن قمصری مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران با تأیید توافق انجام‌شده با شرکت انگلیسی شل، گفت: از سرگیری فروش نفت خام ایران به این شرکت مشروط به پرداخت بدهی‌های گذشته شده است. این مقام مسئول